Ղ. 536 — 1887 ՄԱՐՏ 7 ՀՈՒՄԱՍ ԷՐԹԼՈՒ — 1304 ՀԻՄԱՅԻ ԻՎ ԱԽԸՐ 23 — ԻՒՍԻՆՃԻ ՄԻՆԼ

40 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱԳՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեթ	6 պլեթ	3 պլեթ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիէյ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Տինէի, Զնէի վէ Շիմէի սահիպէ ղրշ. 6
Գիւնէրու սահիպէ . . . . . » 3
Մէկտառը նամակաց տակը պէտքէր մէճանէն գասպուրտլուն ամագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իսարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինէ նումէրս 20 Ճիվէլէկեան մահալլասընտա տըր։ Գեանֆէի մէվատա հագգրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՓԻԳԱՐՈՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵՕՆ միւթաճատթ օլունա։

ՇԷՐՀԸ

ԳԱՆՈՒՆԸ ԹԻՃԱՐԷԹ

Կէչէն կիւն իլան իմտիկմիզ վէճհէյ, մէյահկիրը գանունչինասանը գէմանտէն տալա վէքիլի Թնկը Սիմոն էֆ.նին՝ Թիւրքճէ օլարագ պու քէրրէ գալէմէ ալմըշ օլարը։ Ամբողջ վէ Ազգարեան սատթլու Արիստակէս էֆէնտի հագրէթլերի նամընա իհտա էյլէտիկի «Խիւլասաի Շէրհը Գանունը Թիճարէթի» սէրլէվհը Գանունը Թիճարէթի» սէրլէվհալը պիր էսէրինի պու կիւնտէն իմիպարէն կազէթամըզին իւչինճի սահիֆէսինտէ թէֆիրիգա մահալլինտէ տէրճ ու նէշր իմիմէ յէ միւպարէրէթ էյլէտիր։

Մէգքիւր սահիֆէտէ պունտան ագտէմ տէրճ օլունան պիր թէպիր օյունընին խիմամինտա, պիր ազ միւտտէթ սօնդրա երնէ օ եօլտա պիր էսէր նէշրինի թէսավվուր իմիքտէ իտի իսէք տէ, միլլէթիմիզտէ թիճարէթի խայլի թէրագգի իմիմիզ օլուպ կէրէք պուրատա վէ կէրէք թաշրատա ումուրը թիճարէթլէ մէշղուլ պուլունան էֆիտտը միլլէթ իսէ պէպլէ պիր էսէրտէն տահա գիյատէ միսթէֆիտ օլաճաղը, վէ Թնկըը Սիմոն էֆէնին պունտան ագտէմ նէշը իմտիկի «Շէրհը Գանունը ՃԷզա» վէ «Մուհաքիմատ» վէ սաիր պունա եօլտա սաարը գանունկէյֆի պինլէրճէ ֆիւրու

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ

Աժանս Հավաս Թէլէկրաֆ չիրքէթի էյի պիր խօշ տըր․ Փագաթ Րիութէր նամ Թէլէկրաֆ չիրքէթինէ գըյասէն պիր ազ չու գուսուրը վար տըր քի, վէլվէլէլի հավատիսլէրտէն չօգ խօշլանըր։

Ասի վագթլարտա պունըն չօգլուգ գիյանը պուլընմայըպ, հալթթա Երլլ հավատիսամթ գըլէթի էմնասընտա էֆքեարը ամմէյէ պիր բարլագլըգ վէրմէսի իլէ փայիտէտէն խալի տախի ատտ օլունամազ։

Ցագաթ սալանան եաքրագլարտան պիլէ եւրէքլէրին ալթ խըմ օլմագտա պուլընտըգլարը պէօյլէ պիր նագլը սըրատա, օլուր օլմազ չէյլէրէ փէվգ․էլատէ պիր էհէմմիյէթ սիւսի վէրէրէք օրթայա պիր եուսմուրթա եուվարլամագ տախի ենսաֆ տէյիլ տիր։

Իշթէ Աժանս Հավաս չիրքէթինին կէչէն կիւն Աֆղանիսթան վէ Րուսիա ասաքիրինին քիւլլիյէթլէ պիր եերէ ճէմ էյլէմիշ օլմասը, վէ պիրտէն պիրէ պունլարը մէյտանա տէօքմիւշ պուլընմասը տա պու գապիլտէն կէօրիւնիյօր․ եանի ինսաֆսըզլըգ գապիլինտէն։

Աֆղան վէ Րուս ասաքիրինին քիւլլիյէթլէ պիր եերէ ճէմ օլմալարը վէ հալթթա պիրիպիրլէրի իլէ չարըբըշմալարը գապիլըյզ պիր շէյ տիր տիմէք խոթէմէ յիզ, վէ հալթթա իհթիմալտէն տախի պուլընմագտա տըր։

Անճագ պիր միւտտէթտէն պէրու մէզքիւր նիւ րեախ Ֆրանսըզ Թէլէկրաֆ չիրքէթի, ալէլխուսուս Ինկիլիզլէրէ թէալլուգի պուլընան մատտէլէրտէ, մէսէլա Սուտան, Մըսըր, Գանատա, վէ Պիրմանիա խըշէրինտէ, փէվգ․էլատէ ազըր հալէր իճատ իթմէքլիյէ քէնտուինէ պիր ազ իշ կիւճ իժմիշ օլտըղընտան, եէկէր եէնի Աֆղանիսթան վէ Րուսիա ֆըրգասը տա պու գապիլտէն պուլընմագտա իսէ, չու սըրատա պէօյլէ չագալարըն եէրի օլմատըղընը անլամագ իմքեան խալը։

Ֆրանսըզլարըն Մատագասգար վէ Թօնքին սէֆէրլէրինտէ, Ինկիլիզ մատպուալարի բէք տէ Ֆրանսըզ միզաճընա մուվաֆըգ իսպարքարտա պուլընմըշ օլմատըգլարընտան, խուսուսիլէ օլ վագթլարտա պէրու Ֆրանսըզլար տախի Ինկիլիզլ՛ըն պաշընա կէլէն եաւստ կէլէճէք օլան սըգընթը վէ ֆէլաքէթլէրտէն պիր ազ քէյֆ տույմագտա կիպի տիրլէր, վէ պու հալտէ թէաճճիւպ օլունաճագ պիր շէյ տէյիլ տիր քի, քէնտի պէօյլէ Թէլէկրաֆ չիրքէթլէրի տէ քէնտի միզաճլարընը ազ չօգ եօգչամագ վէ պիր ազ տա քէնտիլէրինի խօշլանտըրմագ իչին արա սըրա չու եօլտա Թէլէկրաֆլար քէշիտէ իթմէքլիյէ պիր ազ զիյատէ ղայրէթ կէօստէրմէքտէ պուլունուն։

Պիր կիւն —«Սուտանլըլար, չիմտիյէ տէկին միւլի կէօրիւլմէմիշ սաբէթտէ քիւլլիյէթլէ իլէրի տօղրու հարէքէթ իտիյօրլար․ Ինկիլիզլէրին հալի բէք ֆէնա տըր» (Այլաճ եռերկէսին քէնտիլէրինի)։

Տիկէր պիր կիւն —«Պիրմանիա իչլէրի, տէհշէթլի պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր․ Ինկիլիզլէրին բէք պէօյլէ պիր ֆէլաքէթէ տիւչար օլաճագլարընտան գօրգուլույօր․ Հէյէճան տէրէճէյի նիհայէտէ տիր․ «Լլէխէնսէ պիր ֆըրգաի ասքէրիյէ, ասիլէր Թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմըշ տըր․ իշլէրի պիթմիշ տիր․ Եայըն եայըն»— Սօնրատան անլաշըլըյօր քի, պու քիւլլիյէթլի Ինկիլիզ ասքէրի, անճագ իքի իւչ նէֆէրտէն իպարէթ իմիշլէր, վէ օնլար տա եա տիւշմէնի կէրի պիւսկիւրթմիշլէր եա գուրթուլմըշլար տըր։

Տիկէր պիր կիւն տախի —«Գանատա իլէ Միւսթէմլէքէի Ամէրիգա միյանընտա պիր գաւղա պաշլամըշ, պու գաւղա եուզլընտէն մուհարէպէյէ պիր բարմագ գալմըշ տըր․ Ամէրիգալըլար Եվրօբատաքի գարըշըգլըգտան իսթիֆատէ իտէրէք, պիւթիւն Եվրօբա գատար պէօյլէ օլան Գանատա եալէթինի Ինկիլիզլէրին էլինտէն գապթ իտէճէքլէր տիր։»

Պունտան իքի կիւն մուգատտէմ տախի—«Րուսիալըլար Մէրվ վէ Բէնճտէհ ճիհէթլէրինտէ քիւլլիյէթլի ասքէր պիրիքտիրիյօրլար․ Աֆղանիսթան էմիրի տախի Թէքմիլ ասքէրինի Քեապիլտէ ճէմ իթմիշ տիր»- Հէլէ քի Թէլէկրաֆ պուրաճըգտա թամամիլ պիթմիշ տիր․ եոգսա իւչ քէլիմէ տահա սըղըշտըրմագ լազըմ կէլսէ իտի, օ իւչ լուղաթլէր տախի Լոնտրատան իպարէթ օլաճագլար իտի։

«Մուհարէպէ մուհագգագ տըր» եախօտ «մուհարէպէյէ պաշլանմըշ տըր»- Պէլքի պու լուղաթլէր տէ իհթիմալտա սայըլմըշլար տըր։

Ֆագաթ պօրսալարտա հիչ պիր թէէսիր հասըլ կէլմէմիշ օլմասը տա իսպաթ իտէյօր քի, Աժանս Հավասըն զիքր իթմիշ օլտուղու գայիֆիլիյէթէ աըըմ հէր քէս պիլմիշ օլմալը տըր։

Րուսլարըն պիր կիւն պիրտէն պիրէ Հէրաթ չէհրի իւզէրինէ տիւշէճէկլէրի, Աֆղանլար իլէ չէտիտ պիր հարպա թուդուշաճագլարը, վէ Հինտիսթանտաքի Ինկիլիզ օրտուսունըն տա Աֆղանլարա իմտատա եէթիշէճէյի, իհթիմալ տէֆթէրինին էն սահիֆէսինէ գայտ օլունմըշ պուլունան շէյլէրտէն տիրլէր․ պունա պիր տէյէճէք եօգ տըր։

Ֆագաթ վուգուու իհթիմալտէն օլան շէյլէրին վուգու պուլունաճագլարը վագթ իչին տէ պիր իհթիմալ ճիհէթի վար տըր։

Րուսիա տէվլէթի իլէրուտէ չօգ շէյլէր եափաճագ տըր։

Հէլէ Րուսիանըն Բանսլավիսթ ֆըրգասընա եախօտ Գաթգօֆ չիրքէթի միւթէֆէքքիրէսինէ սէւալ օլունըր իսէ, պու տէվլէթ, պիր ճիհան տէվլէթի օլաճագ տըր, վէ պունլարըն եալընըզ բէք ազըր պաշըը վէ եէնի գանաալ գըմը տըր քի, Հինտիսթան իմբէրաթօրլըղընա տա գանաաթ իթմէյէ մէյյալ կէօրինիյօրլար․—տօղրուսու գանաաթ իթմէմէյէ տէ հագգլարը վար տըր վէ ալամամագլար։ Չիւնքի եալընըզ Հինտիսթան իւլքէսի, չու հալինտէ տախի, կէրէք նուֆուսճա, կէրէք վարիտաթճա, կէրէք մէվգըճա, վէ կէրէք խըթթատը միլլէտ, հիչ տէյմէսէ հիչ տէյմէսէ, եինէ պիւթիւն Րուսիա մէմալիքինտէն զիյատէ տէյէր։

Ֆագաթ վագթինտէն էվվէլ պիր շէյ օլամագ․ վէ Րուսիալըլար տիկէր ֆըրգըթլէրի իլէ պիրլիքտէ վագըթլա պէքլէմէք թէհամմիւլի ֆազիլէթինէ տէ մալիք պիր գավմ տըրլար։

Իշին խիւլասասի հալինի պիր աղըզ իլէ անլաթմագ իչին չու գատարըընը սէօյլէյէլիմ քի, Եվրօբանըն չու չիմտիքի գարըշըգ հալինտէ Րուսիանըն պիննէֆս քէնտիսինի տիւչինէճէք չօգ սէֆալէթի պուլունտուղունտան, պիլխասսա վասաթի Ասիատա Ինկիլթէրանըն միւտախալէսինի տավէթ իտէճէք ճիհաթի պիր Աֆղանիսթան մուհարէպէսի զայլէսինէ կիրիշմէք իսթէմէսի, բէք տէ ազըլ եագըն պիր շէյ կէօրիւնմէզ։

Րուսլար Հէրաթ չէհրի իւզէրինէ եիւրիւտիւքլէրինտէ, պէհէմէհալ Ինկիլիզլէրին տէ իլէ գարըշաճագլարը վէ պունըն հարպըն կէրէկ կիպի ճէսամէթ քէսպ իտէճէյի իւնուտանտա օլունամազ։

Չիւնքի Հէրաթ չէհրինին, հաթթա Թէքմիլ Աֆղանիսթանըն պիլէ Րուսլարըն գապթընա կէչմէսի իլէ Հինտիսթանա հէր հալտէ պիր թէ վա կէլէճէյի, պիննէֆս Ինկիլիզլէրին պէ մէնֆէաթլէրինի պիլէ մահատէ տիր։

Հալթթա Րուսլար Աֆղանիսթանի կիրտիքլէրինտէ, անլէրին տահա ալէա գօնշուլուգլարընը մէմալ իւլէն հաթթա հիյալի իդթիզաթէ Հինտիսթանըն Աֆղանիսթանը տահա ալէա սուրէթտէ մուհաֆազա իմլէճէյինէ իմքեան իւլէճէն Ինկիլիզլէր տէ էզուիսիզ տիրլէր։

Ֆիլվագը, Հինտիսթանտա, 200-250,000 քիշիլիք միւքէմմէլ պիր Անկլօ-Հինտ օրտուսու վէ ճէսմտա պուլունտուգճա, Հինտիսթան հուտուտլարը թամիլիւթտան միւսթաղնէմ մէվգըլարա մալիք օլտուգճա, վէ Րուսիանըն օլ Թարաֆլարտա 2-300,000 քիշիլիք պիր օրտուսու պիլէ գօլայլըգլա պէսլէյէմէյէճէյի աշիքեար պուլունտուգճա, Հինտիսթան ճիհէթինտէն հէսս իտիլէպիլէն գօրգուլար տախի, խայլիտէն խայլի Թախֆիֆ օլունապիլիրլէր։

Ֆագաթ տիկէր եանտան, Ինկիլիզլէրին, Աֆղանիսթան էմիրի Աբտուլ Րահման Խան հազրէթլէրինէ ալէնի պիր վաատի տահա վար տըր․ վէ նամուս ճիհէթինտէն բէք տէնասարըլըգ խասաաալըճա պուլունան Ինկիլիզլէր, պու վաատին իճրասընտան բիւճեու խաճմէզլէր։

Մէզքիւր վաատ տախի չունտան իպարէթ պուլընմագտա տըր քի, Էմիր Աբտուլրահման Խան հազրէթլէրի Րուսլար Թարաֆընտան սըգըշտըրըլտըղընտա Ինկիլիզլէրին մուավէնէթինէ միւրաճաաթ իտէր իսէ, Ինկիլիզլէր տէ, քէնտի Թէքմիլ գուվվէթլէրի իլէ Աֆղանիսթանը Րուսլարա գարշը միւտաֆաա էյլէմէյէ մէճպուր պուլունաճագլար տըր։

Հէրաթ չէհրինին անաըր Աֆղանիսթան միւլքի օլուպ օլմատըղը տավա Թալթիրընտա պուլունմուշ օլապիլիր իսէ տէ, Էմիր Աբտուլ Րահման Խան հազրէթլէրի անըն Աֆղանիսթան իւլքէսի տախիլինտէ պուլունտըղը իտտիաընտա տըր․ վէ Ինկիլիզլէր տախի, չիմտիյէ տէկին, տիկէր Թարաֆա հագգ վէրէճէք պիր սէօզտէ պուլունմամըշլար տըր։

Խիտի, Աժանս Հավասըն Մէրվտէ վէ Բէնճտէհտէ պիրիքտիրմիշ օլտըղը քիւլլիյէթլի Րուսիա ասաքիրի, վէ եէնի եարըլան չըմէնտիֆէրլէր սայէսինտէ պէշ կիւնտէ Օքսուստան օ Թարաֆլարա եէթիշտիրիլէպիլէճէք տիկէր Րուս ասքէրլէրի եէկէր Հէրաթ իւզէրինէ եիւրիւյիշ իտէրլէր, վէ եէկէր Էմիր Աբտուլ Րահման Խան հազրէթլէրի տախի եարտըմ Թալէպ իտէր իսէ, Անկլօ-Հինտ օրտուսունուն տա մուհարէպէյէ տախիլ օլաճագը Թապիի պիր մատտէ օլաճագ, օ հալտէ Ինկիլթէրա տէվլէթինին տախի աչըգտան աչըգա Րուսիայա գարշը իլանը հարպ իթմէսի, վէ հարպըն Եվրօբա ճիհէթինտէ տէ սիրայէթ իթմէսի լազըմ կէլիր։

Օլ վագթ իշ չագատան չըգար, վէ Րուսիա տէվլէթի, նէթիճէսի նէրէտէ գարար գըլաճագը պիլինէմէյէն ղայէթ ուզուն պիր հարպա թութուլմուշ օլուր քի, Ալէմանիանըն վէ Ավսթրիանըն էքմէքլէրինէ տէ իշթէ օլ վագթ եաղ սիւրիւլմիւշ օլուր։

Վէ պունըն տա նէթիճէսի չու օլուր քի, մուհարէպէնին նիհայէթինտէ Րուսիա պիւսպիւթիւն մաղլուպ օլմասա տա, հալթթա Ինկիլիզլէրէ ղալէպէ իթմէյէ մուվաֆֆագ պիլէ օլսա, պէրի եանտա Ալէմանիա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի տէ, նէֆսի Եվրօբատա խըթթէտիլէրի կէյի ալաճագլարընը ալըպիլիրլէր վէ սաթաճագլարընը սաթապիլիրլէր․ վէ Րուսիա տէվլէթի Վասաթի Ասիատա մաղլուպ տա պուլունմուշ օլսա, Փաթիհ տէ պուլունմուշ օլսա, տէրէճէի նիհայէտէ եօրուլմուշ պիր հալտէ ավտէթ իտէճէյի մուհագգագ օլտըղընտան, արթըգ Ալէմանիանըն վէ Ավսթրիանըն եարարլարընը վէ եաբաճագլարընը գապուլ իթմէքտէն պաշգա պիր չարէսի գալմամըշ օլուր։

Րուսիա պու հալլէրէ թէնէպպիւհ իթմէք իքթիզա իտէր։

Եվրօբատա հաքիմիյէթ սահիպի պուլունան, Վասաթի Ասիա սէրկիւզէշթի, վէ հէմտէ նէթիճէսի բէք մէճհուլ պիր սէրկիւզէշթ իչին, քէնտի հիւքիւմէթինի վէ հիւանի բասանէթի իլէ, մահքիւմիյէ հալինէ իրճէք։

Իշթէ չու սըրատա Րուսիանըն Աֆղանիսթան ալէյհինէ պուլունմըշ օլմասընը բէք տէ ազըլ եագըն պիր չէյ կէօսթէրէմէյէն էն պէօյլէ սէպէպ պու տըր։

Աղըլ Հինտիսթան իւզէրինէ տէ լէհէճէսինի վար տըր։

(Բ—ր Եբեն—ի)

ԱՍԻԱՅԻ ՎԱՍԱԹԻՏԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ

Լօնտրատա նէշր օլունան Ֆօրթնայթլի Րէվիւ— նամ կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Աֆղանիսթան Թահթըր հուտուտ գոմիսիօնընտա պուլունմըշ օլան Ինկիլթէրա ղայրէթինը ասքէրիյէսինտէն եուզպաշը Իյթ՝ Րուսիա գալըլթէր իլէ իթթիֆագ միւքէմմէլէրէ, Րուսիանըն Ասիաի Վասաթիտէ մագսատի վէ մէյլէրէ իթթիհաթի հագգընտա պիր չօգ մալումաթ ալըպիլմիշ տիր։

Զայիթ մէ մուսալէյհին իֆատէսինէ կէօրէ, Րուսիա տէվլէթինին ֆիքրի ու մագսատը՝ Հինտիսթան տէնիզինտէ պիր լիմանա մալիք օլմագտան իպարէթ օլուպ, պու մագսատը հէնուզ սագլը տըր։

Րուսիա տէվլէթինին Ասիատաքի բօլիթիգասը՝ Ինկիլթէրանըն միւլթէքէռալը էթրաֆընտա պիր չօգ միւթթէֆիգլէր պուլմագ, պիլահարէ պու միւթթէֆիգլէր իլէ պիրլիքտէ Ինկիլթէրանըն ալէյհինէ հարէքէթ իթմէքտէն իպարէթ տիր։ Պու մագսատէ մէպնի, Րուսիա հիւքիւմէթի՝ էվվէլ էմրտէ Իրան Շահընա միւրաճաաթ իտէրէք, մուգատտէմէի իթթիֆագ օլմագ իւզրէ Շահը միւշարէլէյհէ չէնտէ գըթա օլա Թօրու կէօնտէրմիշ տիր։

Հէր հալտէ Րուսիանըն՝ Ինկիլթէրա ալէյհինէ պուլունտըղը, վէ անըն Շարգ բօլիթիգասընա Ինկիլթէրա Թարաֆընտան տէրքեար օլան բէգայէթ հասէպիյլէ Րուսիանըն Ինկիլթէրա ալէյհինէքի սուինիյյաթը աշիքեար տըր։ Րուսիա տէվլէթի պիր խայլը զէմանտան պէրի Շարգ բօլիթիգասընը Թամամէն չէվիրմիշ տիր։

Տէվլէթը միւշարէլէյհա՝ Ինկիլթէրայա Պալգանլարտա բէգ աքեար իթմէքտէն սարֆը նազար իտէրէք, պէօյլէ տիւշմանընը քիւլլիյէն մահվ իթմէք իչին անճագ Ասիաի Վասաթիտէ ղալէպէ իթմէք եօլունտա ամէլ իտիյօր տըր։

Րուսիանըն պու ֆիքրի՝ Ասիաի Վասաթիտէ բէք աշիքեար տըր․ հալթթա Միւսթէմլէքէի Ամէրիգանըն Թէհէրան գօնսօլօսը Մ․ Պէնիամին՝ գալէմէ ալտըղը պիր քիթապտա Րուսիանըն մէյլէքի հագգընտա տէյօր քի,

«Րուսիա տէվլէթինին մագսատը՝ ճէնուպա տօղրու իլէրիլէյէրէք Պոմպայ եախօտ Պաչիր ճիհէթլէրինտէն Հինտ տէնիզինէ վարմագտան իպարէթ պուլունտուղու ճիւմլէյէ աշիքեար տըր։»

Տէվլէթը միւշարէլէյհանըն Ասիաի Վասաթիտէքի Թավրը ու հարէքէթը՝ Եվրօբատա պիր սէնէտէ մէվգըի իճրայէ վազ էյլէտիքի պէօյլէ բլանը քէնտը սիւրաթլա Ասիատա մէվգըի իճրայէ վազ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտըղընը կէօսթէրիյօր։

Հինտիսթանըն չըմալ ճիհէթինէ պիր չօգ Րուս մէմուրլարը խաֆիյէտէ կէօնտէրիլէրէք, պունլար՝ էհալիյէ Րուսիանըն մէգասըտընը պիլտիրմէքտէ վէ Րուսիա սէվկիյաթը վէ ուլուվվը ճէնապը ֆէվգ․էլատէսինի Թէֆհիմ իթմէքտէ տիրլէր։

Պու խաֆիյէ մէմուրլարը՝ տահա Րուսիալը օլմայըպ, Րուսիանըն խըզմէթինտէ պուլունան նուֆուզլը եէրլի էհալիտէն իպարէթ տիր։

ՄԸՍԸՐՏԱ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՆԸՆ ՄԷՍԱՐԻՖԻ ՎԷ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕ

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընըն սօն իճթիմալարընտան պիրինտէ, Ինկիլթէրա Թախսըսաթը ասքէրիյէսինէ զամմ օլունան 459,000 լիրատան 150,000 ատէտինին Մըսըրտա սարֆ օլունմասը՝ հարպիյէ նազըրը Մ․ Սմիթ հօլ Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունմասը իւզէրինէ, ազատէն Սըր Ճօրճ Գամբէլ՝ իչպու սարֆիյաթա իթիրազ, վէ Մ․ Լապուշէր տախի պու իթիրազը Թէեյիտէն իչպու մասրաֆ հիւքիւմ խաքէն Մըսըր գումանտանըն Թէէտիյէ օլունմասը իչին մէպլաղը մէզքիւրըն Թալէպ օլունտուղունը խաթըա իթմիշ տիր։

Մ․ Պրայթօ՝ Ինկիլթէրանըն իսթիֆտալըն Մըսըրտաքի մէսարիֆը ասքէրիյէսինէ տաիր եազահաթ Թալէպ իթմիշ տիր։

Մ․ Գրօսլիք նամ զաթ՝ սալըգ Ինկիլիզ գապինէթօսը Սուվաքինտէ իքի ալայ Մըսըր ասքէրի իգամէ իթտիրտիկինտէն, պունըն մէսարիֆի տախի Ինկիլթէրայա աիտ պուլունմաճագ իսէ տէ, միւտտէթլէրի մէզքիւր Թասարրուֆա ղայրէթ օլունտըղընը, վէ իլէրուտէ Թէնզիհամթը քիւլլիյէ մէսմուլ պուլունտուղուն պէյան իթմէքլէ, Մ․ Պրայթօ՝ իզահաթը քիֆայէթ վէրիւլմէտիքինի պէյան իթմիշ տիր։

Պաշվէքիլ Նազըրը Մ․ Սմիթ՝ Սուաքինտէ Ինկիլիզ ասքէրի սէվգ օլունսա մէսարիֆի զիյատէ օլաճաղը ճիհէթլէ, Մըսըր ասքէրի սէվգ օլունտուղունը պէյան իթմիշ տիր։

Մ․ Սմիթ օր՝ 1884տէ լօրտ Գրանվիլին պիր զըլթա Թագրիրաթընտա, «Ինկիլթէրա տէվլէթի կէրէք Մըսըրտա մուհաֆազաի ինթիզամա վէ կէրէք Գըրմըզը տէնիզտէ Մըսըր լիմանլարընըն միւտաֆաասընա մուավէնէթ իտէճէք տիր» իպարէսի մուհարրէր օլմասը հասէպիյլէ, Ինկիլթէրանըն պու պապտաքի Թէահհիւտի՝ Թահրիրաթը մէզքիւրէտէն Թէվէլլիւտ իթտիկինի, վէ ֆագաթ Ինկիլ-

---

(101)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԺՕՐԺ ԹԻԱՑԻՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Բաուլ․— Աճապա գուրչունը չըգարամազ մըյըզ։

Եամիօ․— Զըգարմասը բէք գօլայ տըր, լաքին պագալըմ հայվան պըրագըը մը․ եա գալգըպ տա եանընա եանաշանա խօրթումընը սալըըրըպ էյլէրսէ՞։

Բաուլ․— Հէր հալտէ թէհրիւզէ իթմէք փայտատըն խալի օլմազ, զիրա չու Փիլտէն իսթիֆատէ իթմէնին չարէսինի պուլապիլէճէք օլուր իսէք, հէմ տիւշմանլարըմըզըն Թէսալլութընտան գուրթուլըրըզ, վէ հէմ տէ հէր կէօնտէ Թէնքիքտէն սարի վէ ալըրի օլարագ պիր չօգ եէրլէր կէզիպ տօլաշապիլիրիզ․— տէյէրէք, եավաշ եավաշ վէ Թամիլթէրմէ միւլայիմանէ իլէ հայվանա եագլաշտը։

Փիլ՝ պատիի էմրտէ պիրազ խըրչունէթ կէօսթէրտի իսէ տէ, եանընա կէլէն ատամլարըն քէնտիսինէ պիր ֆէնալըգ իթմէք նիյէթինտէ կէլմէտիքլէրինի անլայընճա խըրչունէթի պըրագըը։

Բաուլ տիզ չէօքիւպ, էլինի Փիլին այագընա ուզաթտը։

Հայվանլար միյանընտա էն ֆէրասէթլի հայվան Փիլ օլուպ, հաթթա քէօբէքլէրին էն ֆէրասէթլիլէրինտէն պիլէ ֆէրասէթլի տիր։

Պինաէն ալէյհ մէհրուհ այագընը Բաուլըն տօղրու ուզաթտը։

Բաուլ չագըրընը չըգարըպ Թըրնագըընա եարըչըգ օլան տէրիյի չըգտը․ վագըա պու ամէլիյաթ տախի պիրազ ըզտըրապլը իսէ տէ, Փիլ պունտան քէնտիսինէ տէրման օլաճաղընը անլամաշլա հիչ մուխալէֆէթ իթմէտի։

Թըրնագ իւզէրինտէն էթ իլէ տէրի արասընտա եէրլէշմիշ օլան գուրչուն չըգարըլընճա, այագընտա ըզտըրապը գալմայան պէօյլէ ագըլլը Փիլին տէրհալ այագընը եէրէ պասմասընտան իսթիտլալ օլունտու։

Մէսէլէ՝ իւզէրինէ պինմէկ միւսաատէ խալուպ իթմէյէճէյի խուսուսընտա գալտը։

Բաուլ Փիլին պաշընտաքի զինճիրի չէօզտիւ, վէ պաշընը եօգարը գալտըրտը․ Փիլ պաշընը եէրէ էյէրէք, խօրթումընը տախի եօղինի կիպի էնտիրինճէ, Բաուլ հէման պաշըպ «հօբ» տէյու Փիլին իւզէրինէ սըչրատը։

Արթըգ հէր քէսինքի մէմնունիյէթէ նիհայէթ օլամազ իտի․ արգատաշլար պիրէր պիրէր Փիլին իւզէրինէ պինէրլէր իքէն, ուզագտան ուզագա օրման իչինտէ աղաճլարըն չաղըրտըսը, վէ Ինկիլիզ ասքէրլէրինին տէ սէսլէրը կէլմէկէ պաշլամըշ իտի․ պու հալտէ պիր ասըլմալ տահա վագթ ղայպ իթմէկէ իմքեան վա՞ր մը տըր։

Բաուլ՝ Փիլի կիւրիւլթիւնիւն կէլտիյի սէմթին աքսինէ տօղրու սիւրիւթմէկէ պաշլատը․ հայվանըն տըրըմէրտէ պու աատէթը կէօրտիւյիւ լութֆուն չիւքրանընը օլմագ իւզրէ, բէք կիւզէլ իթաաթա եօլ սիւրիւյօր իտի։

Արգատաշլարը կէլէն Ինկիլիզլէր արատըգլարը հէրիֆլէրին Փիլ իլէ գաչըրըգլարընը կէօրմիւշ, վէ պէրայէր եափըսըլ իւզէրինէ ատէթլէրինի կէօրտիւնէնտէ եանըն տէ միւթէմատի, վէ կէրէք գուրչունլարըն պօլլըգլարընտան պու տիւշմանլարըն մէյտանա չըգմալարընը կէօրըպ, քէնտի միւքտարլարընը մուհաֆազա օլունմագ իմքեանը եօգ իտի։

Թէմամ Թէհլիքէ Տուտուլարը նօգ Թարաֆա աշտըգտան սօնրա, Բաուլ Եամպօյա․— Էյ, Եամիօ, չիմտիյէ գատար նէ՝ կէօրտիւն, նէ՝ իշիթտին, նէ՝ եափտըն, վէ Մայա Նեանա հագգընտա նէ՝ մալումաթըն վար իսէ, մուֆասսալէն պանա հիքեայէ իթմէլիսին։

3

Թօբլար բաթլայօր, մուզըգալար չալըըյօր, հէր Թարաֆտան ալգըշ սէյլապը չըգայօր։

Մալում ա, Բաթմանըն էնի վալիսի Գօգդուքթաւ կէլտիյի ճէնէթլէ, հէր քէս խօթիտգալինէ գօշույօր։ Հէլէ պիզիմ պինպաշը Վօլէրեան՝ սըրմալը պէօյլէ խինիֆօրմասընը կիյմիշ, գօրտոնլարընը Թագմըշ, պիւթիւն նիշանլարը վէ միտալեալարըյլա սատըրընը Թէզյին իթմիշ հէր Թարաֆա ամ օյնատըյօր։

Մուլազըմ Շարլէյ Պլոնթ տախի պէօլիւքիւ պաշընտա պուլունու, միսաէ բէք զիյատէ մէրագը պուլունան պու կիւզէլ զապիթ՝ մայէթի նէֆէրաթընը տախի օ գատար կիւզէլ սիւսլէմիշ իտի քի, պինպաշը Թօւրնէր՝ պիւթիւն պէօլիւքլէրի կէօզտէն կէչիրտիկի սըրատա Պլոնթըն պէօլիւքիւ եօնինէ կէլտիքտէ, մէմնունիյէթինի քէթմ իտէմէյէրէք միւլայիմանէ Թէպրիք էյլէտի։

Իւք բաթլայան Թօբլար էնի վալինին պինտիկի չըմէնտիֆէր գաթարը մէյտանը կիրտիկի զաման աթըլմըշ իտիլէր։ Իւտիրաի ասքէրիյէ, մէմուրինը միւլքիյէ վէ Եվրօբալը մուհաճիրլէրին միւթէֆէրրիգանէ վէ էհալինին իլէրիյէ կէլէնլէրի քեամիլէն րէսմի էլպիսէլէրինի լապիս օլտուգլարը հալտէ փէվճ փէվճ մէյտանէ հիւճում իտիյօրլարտը, վալինի քէնտիսինի Թէպրիք խուսուսընտա էքտիւքլէրինի մուսապագայա սաշլամըշլար։

Նասըլ՞ Թէպրիք իթմէյէճէքլէր քի, Պահար վիլայէթինին վալիսի տէյմէք, դօձա պիր Թրթանըն միւսթագիլէն հիւքիւմտարը տէյմէք օլուպ, պէյլատէ պիր վալի կէլտիկի զաման պիլէ ճիհան էշրաֆընտան օյնամագ միւթաատ օլտըղը հալտէ, Լօրտ Արթիւր Րիչմօն Մայքի տը Րօզպէրրի տահա օրատա վասըլ օլմագտըղըն չան ու չէօհրէթի վասըլ օլարագ, օ գատար շէնլիկին վէ տէպտէպէ վէ սարաթ սաճիյէ պիր աատամ Եվրօբատա տախի նատիր պուլունտուղունը պիւթիւն էհալի խաբէր ալմըշլար իտի․ պունտան տա մասատա ալթմըշ եաշընտաքի պիր իխթիյար վալինին խիւլի եաշընտա պիր գըզ իլէ Թէահհիւլ էյլէտիյի, վէ պու գըզըն իսէ հիւսնիւ ճէմալ վէ Թէրպիյէտէ պուլունտուղու՝ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրանըն ումում նիսվանը միյանընտա միւմթազ օլմուշ պուլունուր իսէ, պու հալ տախի ճիհանի Թէպրիքէ գուտրէթլէրինէ միւսաարաաթ օլմամը՝ մը։ Շու տիւնեա կիւզէլի կէօրմէք հէր քէս իչին պիր սալթանաթլը սայըլըրմա՛ մը։

Պիր մէմլէքէթէ պու գատար կիւզէլ պիր գատընըն կէլմէսի, օ մէմլէքէթ գատընլարը իչին բէք տէ խօշա կիթմէզ իսէ տէ, [illegible]

(Տէվ․)

թէրանըն չու մէսուլիյէթի մուվքին մէրթէպէ ալալմագ ուզրէ 1886 յունվարընտան սէպտէմպէր 30ընա գատար Ինկլիզ ասքէրի 18,296 նէֆէրտէն 8,718 նէֆէրի թէնզիլ, վէ Մըսըր ասքէրինին 8,023 նէֆէրտէն 13,000 նէֆէրէ իպլաղ օլընտըղընը, վէ մամաֆիհ Ինկլիթէրանըն թէահհիւտաթը հէնուզ պագը գալմասը իլէ, 150,000 Ինկ. լիրասը թախսիսաթը մինզամմէյէ լիւզում պուլունտըղընը իզահ իթմիշ տիր։

Մ. Գամպէլ Պաննէրմանն՝ Ինկիլթէրանըն թէահհիւտաթընըն հուսուսը պիլինմէսի լազըմ օլտուղընտան պահսիլէ, իշպու ասքէրի խուսուսընտա Ինկիլթէրա իլէ Մըսըրըն մինասէպաթը մութագապիլէսի հագգընտա իզահաթ թալէպ էյլէմիշ տիր։

Մալիյէ նազըրը Մ. Կօշէն՝ թէահհիւտաթը վագըա տահը Մըսըր հիւքիւմէթիյէ գարշըն պիր սուրէթէ թէսվիյէնին լիւզումընը պէյանլա պէրապէր, Ինկիլթէրրա թարաֆընտան մուսթագիլէն ասքէրը Մըսըրըն մուավէնէթը նագտիյէ խուլտէյէճէկինի, վէ Սուտանըն մէսարիֆը ասքէրիյէսինին իլէրիտէ տահը թէսվիյէսինէ մէճպուրիյէթ թէրէթթիւպ խուլտէյէճէկինի իֆատէ իթմիշ տիր։

Գու խուսուստա ուզուն ուզատըյա մուպահասա աչըլմագըլա, Մալիյէ նազըրը Մ. Կօշէն՝ Ինկիլթէրա մէվճէթինին Մըսըրա մուավէնէթը նագտիյէ վազիֆէսի իլէ միւքէլլէֆ օլմատըղընը թէքրար իթմիշ, վէ իթթիբազըթը վագըա էքսէրիյէթլը արա իլէ րէտտ օլընմըշ տըր։ Գունըն իւզէրինէ Մ. Սթուրինամ գաթ՝ Թախսիսաթը մէզգիւրէտէն մաաշ պէտէլի օլան 30,000 լիրանըն թէնզիլինի թալէպ իթմիշ իսէ տէ, չու թէքլիֆ տախի էքսէրիյէթ իլէ րէտտ խուլմիշ տիր։

Գունը միւթէագըպէն Մըսըրտագի Ինկլիզ բօլիթիգասը պագը մէպուսլար թարաֆլարընտան բռօթէսթօ օլունարագ, թախսիսաթը մէզգիւրէտէն 44,000 լիրանըն թէնզիլի թալէպ օլունմասըլա, մուզաքէրէ վէ մուպահասա թէճէտտիւտ էտէրէք, Մ. Գլէն նամ մէպուս՝ Մալիյէ նազըրը Մ. Կօշէնին Մըսըր խաթիրագ թահվիլաթընա ալագատար պուլունտըղընա տահիր պիր րիվայէթը մալիւմէյի թէքրար էտէրէք, մուպահասա քէսպը շիտտէթ իթմիշ, վէ Մ. Կօշէն տախի շէտիտաքա ասաղ խուսուլ, Կօշէն վէ Գըլէնին պանտասը իլէ իշթիրագ իթմէսի չօգ պէրու ճէֆֆը ճէկ խուլտըլմասը իսէ տէ, չու ֆիքրէ իւզէրինէ մուպահասա ճիւզտէն մէսալէ տահիլէ օլմամըշ, իշպու Ինկլիզ ասքէրի ըլէ պիտիրէճէկ իսէ, իւզէր օլմազ իսէ, նէթիճէտէ ասքէրի ֆէվգ պուլունտըղընտա Մըսըր ուվա- ... մէզգիւրէտէ իչիւն թահգիգ թէքրար ալապիլէճէկ պուլունտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Նիհայէթ արաի ումումիյէ մուրաճաաթ օլընտուգտա, իթիրազաթը վագըա՝ էքսէրիյէթլէ գապուլ պուլընմըշտըր։

⟶⋯⟵

ԱԼԶԱՍ-ԼՕՐԷՆՑԷ
ԹԷՏԱՊԻՐԸ ՋԷՃՐԻՑԷ

Ալէմանիա բօլիթիգասը թարաֆտարլարը ալէյհինէ Ալզաս-Լօրէնտէ իճրա օլընան ինթիխապաթտա իթա օլընան էքսէրիյէթը արա՝ վիլայէթը մէզգիւրէտէ Ալէմանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան պագը թէտապիրը ֆէվգ էլատէնին իթթիխազընա սէպէպիյէթ վէրէճէկի տէրքեար իտի։

Սթրազպուրկտա նէշր օլընան րէսմի կազէթա՝ Ալզաս-Լօրէն էհալիսինին ինթիխապաթ մինասէպէթի իլէ իթա իթտիքլէրի րէյ Ալէմանիա հիւքիւմէթինէ մէյտան օգումագտան խաչըրէթ պուլընտըղընը եազըյօր։

Ալզաս-Լօրէնի խարիճ իթմէք մուգքին օլմագ իչիւն Ալզաս-Լօրէն վալիսի բրէնս տը Հօհէնլօհէնին թէտապիրը աթիյէյի իթթիխազ խուէճէկինի Ալէմանիա կազէթալարը րիվայէթ խըլըյօրլար։

1.— Ալզաս-Լօրէնտէն Ալէմանիա Մէճլիսի մէպուսանընա մէպուս կէօնտէրիլմէմէսի։

2.— Ալզաս-Լօրէն վիլայէթի էհալիսինէ մէմլիքէթ հէնէպիյէտէ իգամէթլէրի իչիւն իզինամէլէր իթա օլընմամասը։

3.— Ալէմանիայը ազա գապուլ իթմէյէն մահալլի ճէմիյէթլէրինին իլղասը։

4.— Պագը նահիյէլէրտէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրինին իլղասը իլէ մէզգիւր նահիյէլէր խաւարէսինին Ալէմանիալը պիր միւտիրէ իհալէսի։

5.— Դըլալըն Ալէման թէպայէսի կէօրմէլէրի։

6.— Գաթօլիք բաբազլարըն Ալէմանիա մէքթէպլէրը րուհանիյէսինտէ թահսիլ էյլէմէլէրի։

Պէրլին վէ Սթրազպուրկ մէհաֆիլինտէ, պու սուրէթլէ էհալինին Ֆրանսայա օլան մէյլանընը մէն խուէրէք Ալէման թարաֆտարլըղը ֆիքրինի պէյան էլ էհալի թաամիմ խուլմէսի մէմուլ օլունտըղը սէօյլէյօրլար։

Ինկիլթէրրա պիր գաչ սէնէտէն պէրու Իրլանտատա Ինկլիզ ֆիքրինի թաամիմ խուէմէմիշ իսէ, Ալէմանիա տախի 100 սէնէտէն պէրու Բօզէն վիլայէթինտէ Ալէմանիա էֆքեարընը թէմիւ խուլմամընտէն, թէտապիրը մէզգիւրէ իլէ Ալզաս-Լօրէնտէ տախի Ալէմանիա էֆքեարընըն թաամիմ խուլէմէյէճէկի տէրքեար տըր։

Ալէմանիա տէվլէթի պու վէճհլէ չալըշըրսա հալտէ, տիւքէր թարաֆտան Ֆ... Ալզաս-Լօրէնին պիթարաֆ պիր բրէնսլիկէ թահվիլ օլունմասը ֆիքրինի տէրմէյան խուէյօր։

Պու ֆիքր էճնէպ պիր ֆիքր օլմայըպ, տէֆաթլէ տէրմէյան խուլնմըշ իսէ տէ, շիմտիյէ գատար նէ Ֆրանսա վէ նէ տէ Ալէմանիա թարաֆընտան հիւսնիւ գապուլէ մազհար օլամամըշ տըր։ Ալզաս-Լօրէնին պիթարաֆ պիր բրէնսլիկէ թահվիլի իչիւն Ալէմանիա վէ Ֆրանսանըն մուվաֆագաթը լազըմ տըր։

Պինաէն ալէյհ պու վիլայէթլէրին պիթարաֆլըղը տիւքեօմէթլար թարաֆընտան ճիտտէն գարարլըր օլսա պիլէ, նէթիճէսի կէօրիւլմէմէսի իչիւն Ալէմանիա վէ նախոտ Ֆրանսանըն րէտտ իթմէսի քեաֆի տիր։

Ալէմանիա հիւքիւմէթի պունտա ֆէտաքեարլըգ իլէ իհզաթընա մուվաֆագ օլտուղու վիլայէթի էլտէն չըգարմաղը մահալտըր, Մէց վէ Սթրազպուրկ կիպի գալէլէրտէն տէ սարֆը նազար իթմէյէճէկի աշիքեար տըր։

Տիւքէր թարաֆտան Ֆրանսա հիւքիւմէթի 16 սէնէտէն պէրու, Ալզաս Լօրէնի կէրիյէ ալմագ իւմիտի իլէ եաշատըղը հալտէ, մէզգիւր վիլայէթլէրին պիթարաֆլըղլարընը իլան խուէրէք պու իւմիտտէն վազ կէչմէյէճէկի շիւպհէսիզ տիր։

ԺԷՆԷՐԱԼ ՊՕՒԼԱՆԺԷՆԻՆ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊԸ

Նիւ-Եօրքտա նէշր օլընան Գ...է ...ն կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Միւթթէհիտէ Ամէրիգանըն ժօրժի էյալէթի վալիսինին մայէթինտէ պուլընան պիր պէօլիւք խասսա կէօնիւլլիւ ասքէրի՝ կէլէճէք եազ մուհաքքագ Ֆրանսայա պիր սէյահաթ իճրա իթմէք թէսավվուրընտա պուլունտուղընտան, մէրգումա կէօնիւլլիւլէրին գումանտանը Տիւզալը Պուրգ՝ Ֆրանսա Հարպիյէ նազըրը ժէնէրալ Պուլանժէյէն մէթաքէպի մէքթուպը տազ իթմիշ տիր։

«Թահթը գումանտանըզտա պուլընան պէօլիւքէն 40 նէֆէր իլէ պէրապէր Ֆրանսայա կէլմէք նիյէթինտէ պուլընտըղընըզը միւպէյյին մէքթուպընըզը ալըզ էյլէտիմ։ Զիյարէթը միւթէսավվէրէնըզէ տաիր օլան իշպու մէքթուպը միւվէտտէթ խուլուպը ալըզ իթմէքտէն էվվէլ խարիճիյէ նազըրընտան պու պապտա մալումաթ ալըր օլտըղըմը, վէ արզունըզըն միւյէսսէր կէլմէսինէ հիչ պիր մանի օլմատըղընը ճէվապէն պիլտիրիրիմ։ Ֆրանսա ...նըն ...պէյ ...սէչիմիյէ ...լէրինի ... թէպրիքէ ... իլէ ..., թէշէքքիւրլէրիմի ... Միւթթէհիտէ Ամէրիգայա վագը օ-լան սէյահաթըմը իլան թէխսիթ-թուր իթմէքլէ ... վէ պուհիթ-յարըմ, վէ ֆրանսըզ պուլուրտա սիզէ անտէն պաշգա իլէ սէվկիլիտէ վաթանըմըզըն իքրամընը կէօրէճէկսինիզ, ... Ամէրիգա իլէ բէք սէվկիլի վաթանըն ... իսթիգպալընըզ իլէ վէրէլէճէկ ... իլէ իլերի թէսհիլ ... ալաճաղը ... Ֆրանսայա կէլմէյէ ֆէվգէլատէ ճէմէնէ օլաճաղըմ։

«Իհթիրամաթը ֆաիգամը գապուլ իթմէնիզ միւթէմէննա տըր։»

Գու մէքթուպըլա պէրապէր, սաաֆիրը մէրգումէնին միլահ վէ իւնիֆօրմալարըյլա Ֆրանսայա սալամէթ խուէպիլմէլէրինէ միւսաատէ րէսմիյէյի հավի տիւքէր պիր թէզքէրէտ տախի կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Գու քէրրէ մագամը սամիի Սատարէթթէն մագամաթը ալիյէյէ իրսալ պույրուլան թէզքէրէի սամիյէտէ, կիւֆափ վէքեալէթ իչիւն պիր մահալլէն ախէր մահալէ կիտէն մէմուրինտէն պազըլարը խարճըրահ թալէպինտէ օլուպ, պու պապտա պիր նիզամ օլմատըղընտան պահսիլէ, պու մուամէլէյէ տաիր Մալիյէ նէզարէթինտէ վարիտ օլան թէզքէրէ իւզէրինէ, Շուրայի-Տէվլէթ Թանզիմաթ տայիրէսինտէ գալէմէ ալընըպ մէճլիսը վիւքէլայա թագտիմ պույրուլան մազպաթա օգունմաղ իթմիշ պիր թէզքէրէ ... ճիմլէտէն պուլունտըղը ... էքսէրի իթի-պարիլէ, թէտրիճի քէօյլիւ ..., լազըմ օլան խարճըրահ ... մագսատ ... Միւլքիյէ ... ֆէվգէլատէ ... մինասէպէթ ... նէթիճէ ... Մամաֆիհ ... ալաճաղը պէյան օլունմաղլա, ..., թէխսիթթուրէ ..., ..., ... օլունտըղը...։

Փէտրվարըն 14ինճի կիւնի Թըրապիզօն վիլայէթինտէ Թրէպիզօնտէն հարէքէթլէ Ինէպէյէ կէլմէքտէ օլան 10 գատար պագար գայըղը՝ ֆուրթունայա թութուլարագ, Ինէպէյէ եանաշտըրգլարը սըրատա էհալինին մահալլէյէ նին ղայրէթ վէ մուավէնէթիյէ 6սը գարայա չըգարըլմըշ իսէ տէ, 4ու՝ տէվրիլիպ պարալանմըշ, վէ իչլէրինտէ պուլընան եօլճը վէ թայֆալարտան եալընըզ 12 եաշընտա պիր գըզ չօճուղը զարգ օլուպ, տիքէրլէրի սահիլը սէլամէթէ չըգարըլմըշլար տըր։

—

Աւստրիա տօնանմասընտան պիր ֆիլօ՝ գարիպէն Ատրիաթիք տէնիզինտէ թալիմէր իճրա խուլուպ, իշպու թալիմէր էսնասընտա թօրբիլ վաբօրլարընըն հիւճումի իլէ, սէֆայինին թօրբիլ վաբօրլարընտան մուհաֆազասը սուրէթի թէճրիւպէ խուլէճէք տիր։

—

Հաստէքը Խասսաի Շահանէ (Խասպաշէքեր) միւտիրի մուավինի վէ Տարիւս Սաատէթ իւչ Շէրիֆէ ատասը Հաֆըզ Պէհրամ ագա հազրէթլէրինին քէթխիւտասը Հաճի Ահմէտ էֆէնտի՝ պիր միւտտէթտէն պէրու միւպթէլա օլտըղը իլլէթտէն միւթէէսսիրէն էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Մանասթըր վիլայէթի վալիսի Աքիֆ Քէմալի բաշա հազրէթլէրինին մախտումը վէ Թօբխանէի ամիրէ միւշիրլիքի մաավինի Սաիտ Մուհիտտին պէյ ... Թօփխանէ խանէսինէ ... Սէլանիք ... պէրապէր ... էլէրինէ ...

—

Ինկլիզ զապըթանընտան ժէնէրալ Կօրտօն՝ էվվէլքի կիւն զէվճէսի իլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Թրապիզօն վիլայէթինտէ Րիզէ մէվգիի գումանտանը Խուրշիտ Պէյ՝ Սիվաս ալայ գայմագամըղընա թային պույրուլմըշ տըր։

—

Գա իրատէի Սէնիյէ թէէսիս օլընան Թիւճճար Գարտաշ Մէքթէպինին մէքթէպը չակիրտանը թէքմիլ օլմագլա, մէքթէպը մէզգիւրըն րէսմի քիւշատը բագար էրթէսի կիւնի վուգու պուլաճագ տըր։

—

Խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմէ օտասը խուլէֆասընտան Հիւսէյին Նազմի պէյ՝ Պէրլին սէֆարէթը Սէնիյէսի մայէթ քիթապէթինէ թային պուլընմըշ տըր։

ԹԷԱԹՐՕ

Իշպու չէհրը մարթըն 8ինճի բազար կիւնի ագշամը եանի բազար էրթէսի կէճէսի Պէյօղլունտա Վէրտի թէաթրօսընտա «Թէմաշախանէ Օսմանի» նամ Օսմանը գումբանիասը մարիֆէթիյլէ, պիր ֆուգարա ֆամիլիա մէնֆաաթինա մախսուս օլարագ ղայէթ մունթազամ վէ միւքէմմէլ վէ ֆէվգէլատէ չաշաալը սուրէթտէ սահնէ 3տէ «Գօհէրին Հ...» նամ 7 բէրտէտէն իպարէթ միւհասիր վէ կիւզէլ տրամ իլէ ալաթուրգա գանթօլար վէ մէշհուր գօմիգ Թուխանց թարաֆընտան 1 բէրտէ ղայէթ կիւլիւնճիւ գօմէտիա մէվգիի իճրայէ գօնուլաճագ տըր։

Տէօհրէթլիւ Թօնի Կօրօզըն պանտա մուզիգասը թէէննիւմ խուէճէքի կիւնի, գօմէտիա էսնասընտա պիր միւքէմմէլ ինճէ սազ թագըմը կիւզէլ պէսթէլէր նազմ օլաճագ տըր։

ԻՆԿԻԼԻԶՃԷ

Իքինճի տէֆա Ամէրիգայա օլան սէյահաթընտան հէնուզ կէրի տէօնմիւշ վէ եէնէ քէնտի գարիտէ ճէտիտէն իլէ պագը միւսլիմ էրէմ դէվաթա Ինկլիզ լիսանընը թէտրիս իթմէքտէ օլան Բ. Յ. Վարդումեան էֆ. Թալիպ օլան թօսթնարըն րէսմը թէնտիս Բէնտէպիսին կէօրմէք խուէյէն Գալաթաժրյար պաշընտա եազըն Ջամխալ խանտա, Մօտէ Օհանեան Յովհաննէս էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի տիր։ 4—3

⟶⋯⟵

(1)

ԽԻԻԼԱՍԱԻ

ՇԷՐՀԸ ԳԱՆՈՒՆԸ ԹԻՃԱՐԷԹ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Ալէլ ըթլագ Թիճարէթ.— Հուգուգը Թիճարէթ.— Մէնպաը Հուգուգը Թիճարիյէ.— Ուգուտը Թիճարիյէ։

Թիճարէթ.— Ալէլ ումում մահսուլաթը արզիյէ վէ սէնաիյէնին միւպատէլէսի, վէ անտէն մէնֆաաթ վէ իթէմէթթու հասըլ իթմէք նիյէթ վէ մագսատըյլէ իճրա օլընան մուամէլաթա ալէլ ըթլագ Թիճարէթ տէնիլիր։

Հուգուգը Թիճարէթ.— Մուամէլաթը մէզգիւրէնին սուրէթը մունթազամէ տէ ճէրէյանը վէ անլէրտէն միւթէվէլլիտ պիրթագըմ մունազաաթ վէ խուսումէթին ֆասլ ու հալլի իչիւն իթթիխազ օլընան գավաիտէ Հուգուգը Թիճարէթ տէնիլիր, գավաիտը մէզգիւրէ միւսթագիլ խուլիկի կիպի, պագըն վէ պէլքի միւհիմմէտ գանունը մէտէնի վէ նախոտ մէճէլլէի աճքեամը ատլիյէ տէն փէրլէն թէֆրիխ խուէր իսէ տէ, ֆագաթ պիրզ ու ատիզ միւթալէաաթընտան անլաշըլաճաղը վէճհ իւզրէ, սաֆվէթը գալպ, սըտգը ռուհ, ըֆֆէթ ու էմնիյէթ գաիտէլէրինէ րէք միւվաֆըգ թէչտիւրի պէտրի վէ աշիքեար տըր։

Մէնպաը Հուգուգը Թիճարիյէ.— Հուգուգը Թիճարիյէնին մէնպաը մագպուլէ Շահանէտէ վէ հալա չար ագտէ բարը ըհսանէ մէնպաը հագիգիյէն արայըպ պուլմագ իլէ ուղրաշմագ խայլիտէն խայլի միւշքիլաթ իթիճար իթմէքլի կիւպի, անը Արապլարըն գավաիտը ըթթիզաաթընտան մուխթէճ ատապ գաիտէլէրտէ մէսդաղէթ թէքյիլ տիր։ Պինաէնալէյհ թարիխը իբտիտա օլան վէ հիւքիւմէթ մէտէնիյէտա թուլուատա հուգուգը թիճարիյէ էվվէլա Գանունը Թիճարէթին նէշրինտէն էվվէլ իհթիյաճ վէ էհալիյէ պուլունանլարըն գավաիտ ատէ իլէ թէքրար, սանքի հուգուգը մէտէնի, սալիսէն էհլէ... ճա-րի օլան ...

րի օլան ատէթտէն խուլասա խուլմըշ տէնիլսէ աճզա տըր։ Շէօյլէ քի, մէհաքիմը թիճարէթտէ պուլունան րուէսա վէ աազալար՝ րուայէթի ատիպէ, մուամէլաթը թիճարիյէ վագըֆաթընտա օլան տավալարը պիթթէմամ, սը ամտան թիճարէթին խուսուս ու րուհընա վէ գանունը մէտէնիյէ, վէ իճթիհատ հազըլ օլատուղը հալտէ, ուսուլ ու ատէթը ճարիյէ թամամիյէն ֆայտալը իթմէքլէր, վէրտիքլէրի հիւքիւմ գաբուլէ շայան օլաճագը տէրքեար տըր։

Մամաֆիհ չէրհինէ աճիլան իպթիտար գըլընան գանունը թիճարէթ 1276 թարիխլի նէշր օլընան Գանունը Թիճարէթը պէրիյէ վէ իլավէլէսի, վէ ֆի 9 շէվվալ սէնէ 1276 թարիխլի ուսուլը մուհաքէմէ թիճարէթ նիզամնամէսի, վէ 1278 թարիխլի Ուսուլը Մուհաքէմէյի Թիճարէթ, վէ ֆի 6 ր պի իւլ էվվէլ սէնէ 1280 թարիխլի Գանունը Թիճարէթը պահրի իլէ ճիւմլէթէն, ֆագաթ պագը խուսուսաթըն խըթթիտամը վէ թէպէտ տիլաթը ճիւզիյէ իճրասը իլէ Ֆրանսա մէմալիքինտէ ճարի գավանինտէն թէրճէմէ օլունտըղը վարէսթէ ճիւմլէի իզահ իպարէ տըր։

Ուգուտը Թիճարիյէ.— Ուգուտը թիճարիյէ, նախոտ իպարէ ախէր իլէ ումուրը թիճարէթտէն ատտ օլունան մէվատտ՝ Գանունը Թիճարէթին 27ինճի վէ 28ինճի վէ 29ընճը մատտէլէրինտէ սէրահաթէն կէօսթէրիլմիշ, վէ օլ սուրէթլէ թայինի ու թէսատտուֆընտա սուհուլէթ կէօսթէրիլմիշ օլմագլա, ատէթա պարանի հայլի ֆայտալըյ պուլունտըղը մէզգիւր մատտէլէր մէզքիւրի օլ սուրէթլէ թայինի ու թէսատտուֆ ըմ ... ուգուտը թիճարիյէնին թայինի ... պէյանըն ... ուսուլը մուհաքէմէյի մասըլ մէնսուպ օլմագլա, պու տաավա ... էլիքինն Գանունը ... թիճարիյէ տա... ... պէյան ...։

Ումուրը Թիճարէթին Թաքսիմի.— Ումուրը Թիճարիյէ հագգընտա իւչ ատտըր։ ...

Թասարրուֆը Ծանու... Ծակուլը Թիճարիյէնին ... — Գու էսասա միւթէէֆֆէրրիի ուգուտ՝ էվվէլա պէյ ու շիրա, սանիյէն գըրաէթ իթթիճարը իլէ թէճավիւլլէ պուլընան էմրագը նագլիյէնին աճիզ ու իթթապը (մահսուլի հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն), սալիսէն պիլուճիւմ մուավէլաթը սարրաֆիյէ, րապիէն իճար վէ իստիճարը էմվալ, խամիսէն պէտէլ մուգավիլէնին իսթէմալը չարխիյէ, սատիսէն պիլուճիւմ անգ ու իթմահ պանգէրիյէ տիր։

Պէյ ու շիրա.— Սաթմագ գասըտըյլա էրզագ վէ զէխայիր վէ մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ վէ սաիրէ իշթիրասը՝ պունլարըն չէքիլ թէպտիլ օլունարըն օլընմասը պիրտիր տըր։ Շու գատար վար քի, մալ ըթլագ օլընան չէյին մէնգուլ օլմասը մէշրուտ խուսուսիյէթն, էմլաքը գայրը մէնգուլէյի ըշթիրա իթմէք մուամէլէսի թիճարէթէ միւթէալլիգ տէյիլ տիր։ Անճագ պիր էմլաքէ էշեայըն իսթէթմարընա մախսուս տիր, անը հէյէտ իլէ էնգազընըն ֆիրուխթընտա իպարէթ իսէ, Նազար օլընըր, չիւնքի էնգազընըն ֆիրուխթը մուամէլէքեարիյէտէ հասըլ օլան մուարազանըն բույէթը ֆասըլը մէհաքիմը թիճարէթին ճիւմլէի վազիֆէսինտէն խուլնտըղը իշթիպահ եօգ տըր։ (Ալըճիսի ֆագաթ վէ էմինիյէթի միւլք օլուպ, պըրըճա վէ մէնգուլ կիպի սամիր ըլան էմլաքէրէ տախի Նազար օլընմագ իճապ իսէ տէ, չիւնքի պու նօգթա զայէթէ Նազը՛ք տիր)։ Ալընան մալըն մէնգուլ օլմասը չարթ գըլընտըղը կիպի, պէտէլը Մալիւմ վէ մուայյէն մուգատտիլինտէ ալընմըշ օլմասը տախի լազըմ տըր։ Շէօյլէ քի, էյու.ն նախոտ հիպէ թարիգի իլէ թասարրուֆ խուլիկէն մալը ֆիրուխթ օլընմագ մուամէլէյի թիճարիյէ էօգ տըր. պու էֆքեար իգտիզա իշ տէ, միւտէրիր թէրք, վէ վանիր՝ հիպէ թիմիշ օլուրտա մալը էսասէն թէպտիլ օլունաճաղը թասարրուֆտա պէս երէ ըյդըր թիմիշ իսէ, վարիս վէ մէվհուպընլէհին (ամիլէ աժիր օլանըն) անլէրին մուգավիլէսինա մախսուս օլան իթթիճարը օլմադըղը ճիւլէլէր իլէ գանունը թիճարէթէ ... տէ ... Փագաթ պիր քիմսէնին քէնտի մալը օլան չիֆթլիքի չէյին իսթէթմարը մախսուլաթընը ֆիրուխթ էթմէսի ... թիճարէթ ... իլէ իլէրի իշթիրաղ խուլընմաղ ...։ Մամաֆիհ մաշտէր մագսատ մալը խարճ իլէ ... օլան գանունը մէզգիւրըն ... Պինաէն ալէյհ պիր չիֆթչինին մախսուլաթըն ֆրուխթէ ... վէ քէնտի ... ֆասըլ ... ֆիքրին էքսէրի ... իսթէթմարը մէնգուլէյի միւթէալլիգ թիճարէթ ...։

(Տէվամը Վար)

ՊՐԱԶԻԼԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԼՈՒՂԸՆԸՆ

ՊԼՕՅԻՒՔ ԲՒՅԱՆԳՕՍԸ

1871 սէնէսի իւլուլը 28ի Թարիխինտէն իթիպարէն, Բէրնամպուգօ էյալէթինտէ հիւր տօղմուշ օլան էսիր չօճուգլարը մէնֆաաթընա մախսուս տըր․

Իշպու բլյանգօ, Իմբէրաթօր հազրէթլէրինին 1842 նումէրօլը էմիրնամէսի իլէ Թաստիգ խուլմըշ օլուպ, էհալի իչիւն գաչէթլէ քեարլը պիր սուրէթտէ Թէրթիպ խուլմըշ տըր․ 1 նումէրօտան իքի եիւզ պին նումէրօյա գատար եալընըզ 200,000 նումէրօտան միւրէքքէպ օլուպ, պու պիլէթլէրտէն 26,180ինէ մուԹլագա իքրամիյէ իսապէթ իտէճէք տիր․

Բլյանգօ իւչ քէշիտէ իլէ իճրա խուլէճէք օլուպ, իշպու իւչ քէշիտէսի, գանունէն հուգուրը իճապ իտէն մէմուրլըն մուվաճէհէսինտէ 15 վէ 18 վէ 21 քեանունը էվվէլ (դէկտ․) Թարիխլէրինտէ իճրա օլունաճագ իքէն, պու քէրրէ Թէէխիր իտիլիպ, 14 վէ 17 վէ 20 մայիս Թարիխլէրինտէ վուգու պուլտաճագ տըր․

14 մայիս սէնէ 1887 Թարիխինտէ վուգու պուլաճագ օլան պիրինճի քէշիտէնին իքրամիյէլէրի․		17 մայիս սէնէ 1887 Թարիխինտէ վուգու պուլաճագ օլան իքինճի քէշիտէնին իքրամիյէլէրի․		20 մայիս սէնէ 1887 Թարիխինտէ վուգու պուլաճագ իւչիւնճիւ քէշիտէ․	
Պիլէթ	Ֆրանք	Պիլէթ	Ֆրանք	Պիլէթ	Ֆրանք
1	250,000	1	500,000	1	2,500,000
1	100,000	1	125,000	1	250,000
1	50,000	1	50,000	1	125,000
3	25,000	4	25,000	1	50,000
6	12,500	2	12,500	2	37,500
2	10,000	8	15,000	4	25,000
17	5000	17	5000	2	12,500
25	2500	25	2500	10	10,000
40	1250	50	1250	20	5000
100	500	249	500	30	2500
320	250	352	250	60	1250
2000	100	2000	100	99	750
				200	500
				523	250
				20,000	50
2516 պլԹ․	1,097,500 Ֆրգ․	2710 պլԹ․	1,527,500 Ֆրգ․	20,954 պլԹ․	4,800,000 Ֆրգ․

Իքրամիյէլէր գազանան զաթըն մահալը իգամէթինտէ նագտէն Թէտվիյէ օլունաճագ տըր․

200,000 պիլէթտէն 26,180 նումէրօյա իքրամիյէ իսապէթ իտէճէկինտէն, սէքիզ պիլէթտէն պիր պիլէթ մուԹլագա գազանաճագ տիմէք տիր․

Պիրտէն ալէյհ գազանմագ ինԹիմալի բէք պէօյիւք օլուպ, չու պէօյիւք ինԹիմալտէն իսԹիֆատէյէ չիԹապ խուլմըշ տիր․

ՊԼՕՅԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 2,500,000 ՖՐԱՆԳ

Պիլէթ ալմագ իսԹէյէնլէր նիհայէթ 3/15 ապրիլ 1887 Թարիխինէ տէկին միւրաճաաթ իԹմէլի տիրլէր․

Պիր	պիլէթին ֆիյաթը	100 ֆրանգ,	խանի 125	տրուհմի 116	լէեի	
Նըռֆը	»	» 50	»	» 62·50 »	58	»
Ռուպու	»	» 25	»	» 31·25 »	29	»
10տա պիրի	»	» 10	»	» 12·50 »	11,60	»
20տէ պիրի	»	» 5	»	» 6·25 »	5,80	»

Պիր պիլէթ իւչ քէշիտէյէ իշԹիրաք իտէճէկինտէն, պիր պիլէթ իլէ իւչ իքրամիյէ գազանմագ միւմքին տիր․ Իքրամիյէ գազանան նումէրօլարըն ճէտվէլի միւշԹէրիլէրէ մէճճանէն կէօնտէրիլէճէք տիր․

Իքրամիյէ գազանանլարա Թէլէկրաֆ վէ խուսուսի մէքթուպ իլէ Թէպշիրի քէյֆիյէթ օլունաճագ տըր․ Իքրամիյէլէրի անճագ պիլէթին Թագտիմինտէ իԹա օլունաճաղընտան, պիլէթին էյիճէ մուհաֆազա օլունմասը բէճա օլունըր․

Իշպու բլյանգօ՝ Պրազիլեա հիւքիւմէթինին էմիրնամէսի իլէ Թէէսիս խուլմըշ տիր․ Իքրամիյէլէրին պէտէլի Պրազիլեա միւլի պանգասընա Թէսլիմ օլունմըշ տըր․ Օն պէօյիւք իքրամիյէլէրի գազանան օն նումէրօլար, 30 մայիս 1887 Թարիխինէ տէկին մուԹլագա Շարգըն պաշլըճա կազէթալարը իլէ նէշր օլունաճագ վէ ումում բլյանգօնըն ճէտվէլի տախի Եվրօբա վէ Ասիա իչիւն վէքիլը եէկկանէ մէզ պուլընան Վիէննատա քեաին «Մօնիթէօր տը լա Շանս Ինիվէրսէլ» խտարէսի կազէթասընըն 18 յունիս 1887 Թարիխլի նիւսխասինտէ նէշր խուլէճէք տիր․

Պրազիլիա բլյանգօսընըն սանտըգքէարը
ԳՕՄԱՆՏԷՕՐ ԼԻՒԻՋ ՏԸ ԱԼՄԷՅՏԱ

Եվրօբատա վէ Ասիատա պիլէթ ալմագ իսԹէյէնլէր՝ «Մօնիթէօր տը լա Շանս Ինիվէրսէլ»ին մուխպիրլէրի օլան չու աթիտէքի խտարէլէրէ, եախօտ իշպու իլանը նէշր իտէն կազէթալարըն խտարէլէրինէ միւրաճաաթ իԹմէլի տիրլէր․

Տէրսաատէթտէ Գարաքէօյտէ Տէյիրմէն խանընտա «Իսթէրն Աժանսի․»
Իզմիրտէ Բասամ Եուսուֆ, 20 նումէրօտա Վիգթօր Գարօրալ վէ չիւրէքեասը․
Սիսամտա Գարլօվասիտէ Մ․ Եուվանիտէս․
Եանեատա Էնֆիյէճի պիրատէրլէր․
Լիմասօլտա «Ալէխի» կազէթասը․
Պէրութտա Օկիւսթ Տիւրլան․
Շամտա Եանսունի պիրատէրլէր․
Պաթումտա Սիմօնիտէս պիրատէրլէր․
Քէշանտա Տիմիթրիու Մանօֆ․
Սօֆիատա Ա․ Բանաչօֆ․
Ֆիլիպէտէ Րիշար Ֆէլլէր․
Աթինատա պանքէր Պիրեաքիս․
Աթինատա Աֆրօ․իլէ կազէթասը․
Աթինատա Ժան Գօրթէլի․
Շիրատա Ան-Բօլէ կազէթասը․
Շիրատա Ֆան-- կազէթասը․
Բիրկօստա Ժան Եօրկագօրուլօ․
Բաթրաստա Րիզօբուլօ․
Զանթատա Մէրգաթի գսւմը․
Գօրֆուտա Էրրէրա․
Գօրֆուտա Ալէքս․ Նէսթօրէանու․
Գահիրէտէ Պօ-ֆօր էճէփ-իէն կազէթասը․
Գահիրէտէ Ֆիշէրա վէ Բարօտի․
Գահիրէտէ Ատօլֆ Պօէր․
Իսքէնտէրիյէտէ Թէփնի--ֆօ- կազէթասը․
Իսքէնտէրիյէտէ Ատօլֆ Պօէր․

Ռումանիատա Պուգրէշ, Կալաց, Իպրաիլ վէ սաիրէ մուխպիրլէրիմիզէ միւրաճաաթ օլընապիլիր․

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԼ

Ումում էսնաֆ քէթխիւտալարը Թարաֆընտան այընալէյէն քէֆալէթ սէնէտամըը՝ տամկա գանունը մուճիպինճէ 10 ղրշլըգ րէսմի մագթու է ծասլի պուլընտըղը հալտէ, պունլարըն էքսէրի ատի քեաղըտ ուզէրինէ եազըլմագտա օլտուղը պիլիւԹիխպար քէյֆիյէթ Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսինէ արզ ու իզպար օլունմասը ուզէրինէ, Էմանէթը ճէլիլէի միւշարէլէյհա ճանիպինտէն պու պապտէ լազըմ կէլէնլէրէ Թէպլիղաթ վէ Թէնպիհաթը էքիտէ իճրա պույրուլմըշ օլտուղընտան, ֆիմապաատ պու կիպի մուգավիլը գանուն հալ ու հարէքէթտէ պուլընըլմամասը վէ չայէտ պուլըրզ օլարագ քէֆալէթ սէնէտլէրի Թուլթուլաճագ օլուր իսէ, ասհապը հագլարընտա գանունը մէզկուրըն 22ինճի մատտէսի հիւքմինէ Թէվֆիգէն իճրաի միւճազաթ օլընաճաղը մալիւմ օլարագ, օնա կէօրէ հարէքէթ օլունմասը զըմընտա Տօյաւնը Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաթը մուխասսէսէ խտարէսի Թարաֆընտան իլանը քէյֆիյէթ խըլթիստար օլունըր․
23 շուպաթ 302 — 7—7

ԻԼԱՆ

Գալաթատա Գօմիսիօն խանըն զարշըսընտա Նօ․ 9 Ղ․ Փ․ Զօրուրեան

Ռումէլի Թիմուր եօլ բլյանգօսընըն իշպու էֆրէնճի ապրիլ 1տէ (ռումի 19 մարտ) Զարպխանէի ամիրէտէ աշէնէն քէշիտէ օլընաճագ 103ինճի գուրասընտան 550ատէտ իքրամիէ վէ պիրինճիսի 600,000 ֆրանգ գազանաճագլար․ Թէքմիլ գազանան պիր գըԹա Թահվիլաթ նումէրօսը 5 ղրուշա սաԹըլմագտա տըր․

Ճէմիի էֆրէնճի իքրամիյէլի իսԹիգրազ Թահվիլաթլարը գուրալարընըն Թապլանիկրճլարընտան չիմտիյէ տէկին րէսմի ճէտվէլլէրի մէվճուտ օլուպ, պիլմուայէնէ գազանմըշլարըն պէտէլլէրի Թէէտիյէ օլընտըղը կիպի, հէր նէվի բիլյանգօլը իսԹիգրազլարըն կիւնիւնէ բիյացալարը ուզրէ ալընըպ սաԹըլմագտա տըր․ Թաշրալարտան սըպարիշլար պէտէլլէրի կէօնտէրիլտիկի հալտէ սէրիան իճրա օլընմագտա տըր․

Թէլէկրաֆ վէ մէքթուպ Ղ․ Փ․ Զօրուրեան Գալաթա․

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 մարտ

Ինկիլ․ էսհամը Ինկ․ Լիր․	101-$^{9}/_{16}$
Օսմ․ էսհամը աչըլտը	13-$^{9}/_{16}$
» » գարանտը	13-$^{1}/_{3}$
» » Սէրի Ա	22-
» » » Պ	13-$^{3}/_{4}$
» » » Ս	13-$^{1}/_{2}$
Օթօման 1871	71-$^{7}/_{8}$
Օսմանլը Պանգասը	10-$^{1}/_{8}$
Ռուսիա իսԹիգրազը	94-
Մըսըր տուպ․ մուԹԹահըտէ	73-$^{1}/_{2}$
» իմԹիյազլը	96-$^{5}/_{8}$
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	71-$^{3}/_{4}$
Ռօլիլտ իսԹիգրազը	93-$^{1}/_{2}$
Մաճառիսթ․ էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-55

Բարիզ 18 մարտ

Ֆրանս․ էսհ․ 3 % Ֆր․	80-52$^{1}/_{2}$
» » 4$^{1}/_{2}$ %	109-40
Եէնի Օսմ․ էսհամը աչըլտը	13-70
» » » գարանտը	13-70
Միւլգտիլէ	
Սէրի Պ․	13-75
» Ս․	13-75
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	32-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	506-25
Գրէտի Լիօնէ	558-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1380-
Լիօն ագսիօնը	1250-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2032-50
Ռուսիա 5 % 1877	100-
Իթալիա էսհամը	97-20
Մըսըր ֆօնտ․ մուԹԹահըտէ	374-37$^{1}/_{2}$
Եունան 5 % 1879	315-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-39

Վիէննա 18 մարտ

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	128-20
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	16-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ում․ տուն ագշ․ գափ․	15-03
» » » էն եիւքսէք	15-04
» » » էն աշաղը	15-02
Պու սապահ աչըլտը	15-01
ԻսԹիգրազը տախիլի տուն գափ․	38-26
» » » էն եիւքսէք	38-32
» » » էն աշաղը	38-26
» » » աչըլտը	38-27
Մըսըր մուԹԹահըտէ գափ․	82-10
Պու սապահ աչըլտը	82-10
Սէրի Ա․	23-10
» Պ․	13-10
» Ս․	15-01
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	33-25
Ագչէ Փափզի	08-
Րէժօր Ղրշ․	-
Հէմվլէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-08
Սթամպօլ պանգասը	5-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-12
Թրամվայ	2-85

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղրշ․տան	Ղրշ․Բր․
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	107-32

ՄէԹալիք »	98-30
Պէշլիք »	102-10
ԱլԹըլըգ »	102-10
Ինկիլիզ լիրասը	111-08
Ֆրանսըզ ալԹունը	88-02
Բօլ	90-36
Գրէմից ալԹունը	51-50
Գարպօն գայմէսի	09-97

ԹԱՄՓԻՑԼ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
50) » »	21-10
100) » »	
500) » »	
1000) » »	20-20
10000) »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Հայտար բաշա խասԹախանէսի մաԹպախընտա պուլունան եէրլի գազղան օճագլարը ուզէրինէ մէվճուտ Թիմուր լէվհալարըն Թէճտիտ իլէ սիմիթ խալգալարընըն իքմալի վէ սօպալարըն Թամիրի իճրա օլունան քէշֆ տէֆԹէրի մուճիպինճէ սիմ մէճմուիյէ եիրմի ղշ․ հիսապը իլէ ալԹը պին պէշ եիւզ ղրուշա Թալիպի Էօհտէսինտէ օլուպ մարտը ռումինին օն ալԹընճը կիւնինէ գատար միւնագասասը վէ օն եէտինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէնզիլ գապուլ օլընաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․
5 մարտ 1887 — 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Խալիս Ֆրանսըզ քէօսէլէսի Գըյէի ճէտիտ 11500
Պէհէր գըյէսի ճէտիտի 20 ղրուշ 35 բարա․
Իզմիր իմալի վաքէթա
Գըյէի ճէտիտ 18000
Պէհէր գըյէսի 23 ղշ․ 35 բարա․
Ամէրիգա տէրիսինտէն մամուլ Ֆրանսըզ Թագլիտի Իզմիր քէօսէլէսի
Գըյէի ճէտիտ 9000
Պէհէր գըյէսի 16 ղշ․ 15 բարա․
Պէշինճի օրտուի Հիւմայուն իչիւն շուրուլթը մագարրէրէ վէ իԹԹիխազ օլընան նիւմունէլէրինէ Թէվֆիգէն Շամը չէրիֆտէ Թէսլիմ օլընմագ ուզրէ մէկսիրի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր իւչ գալէմ էշեա ֆիյաԹը մուրագգ ամէլէրի իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտը ռումինին օն սէքիզին ճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի պիլիճրա, մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաԹիի վէրիլէճէկինտէն Թալիպ վէ օն տօ գուզունճը կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէն զիլինէ բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․
4 մարտ 1887 — 3—3

Ճէտիտ գըյէ իլէ միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն 46191 գըյէ ռուղէնը չէրվիշ իլէ 6004 գըյէ սիպիր եաղընըն միւնագասալարը իճրա օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն Եվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի․
5 մարտ 303 — 3—2

Եվվէլճէ տէֆաԹէ իլան գըլընտըղը վէճհլէ, Խասէքի Սուլթան վագֆընտան Այտընտա Սուլթան Հիսարընտա քեաին Գատընճըգ չիֆԹլիկինին 12 հիսսէ իԹիպարը իլէ $3^{1}/_{2}$ հիսսէսի մահլուլ վէ $2^{1}/_{2}$ հիսսէսի տախի հիսսէտարլարտան Մէհմէտ Պէհճէթ պէյին Թալէպ վէ մուվաֆագաթը 6 հիսսէսի միւզայէտէ օլընարագ, լիրայի Օսմանի 100 ղրուշ հիսապը իլէ 121600 ղրուշտա Թալիպի ուզէրինտէ, վէ Թարիխը իլանտէն 303 սէնէսի մայիսի չէհրը մարտընըն 7նճի ռումիա էրԹէսի կիւնինտէն իԹիպարէն 1 հաֆԹա զարֆընտա 100տէ 5 զամմ գապուլի մուգարրէր օլտըղը ճիհէԹլէ, պէտմուվալը մուհարրէր 100տէ 5 զամմը իլէ Թալիպ օլանլարըն միւտտէԹը մէզքիւրէ զարֆընտա մահալլի Թալիպլէրինին Այտըն Եվգաֆ միւտիրիկինէ, վէ Տէրսաատէթտէ Եվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի վարիտաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի պէԹէքրար իլան օլունուր․
4 մարԹ 303

ՇԱՂԻՆ

Միւֆիտ վէ կիւլիւնճիւ հիքեայաթ իլէ էտէպիյաթա տաիր մէզալաթը հավի Ծ-լ-ն կազէթասընըն 22ինճի նիւսխասի պու կիւն նէշր օլընմըշ տըր․

Թիւրքիա իչիւն տէբօզիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 166 վէ Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ 77, վէ Եէնի Ճամիտէ 26 նումէրօլարտա էճզաճը ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ պիրատէրլէր տիր․

ՍԻՐՕԲ ՀԱՆՐԻ ՄԻԽԻ նամ չուրուպ սընըր խասԹալըգլարընա, սառա իլլէԹինէ, բաշ խասԹալըղընա, պէյն իլէ սըրթ քէմիկի իլիկինտէքի խասԹալըգլարա, սընըր օյնամասընա, պաշ տէօնմէսինէ, պաշ աղրըսընա, կէօզ գամաշմասընա, ույգուսըզլըղա, պէյնտէ գան Թօբլանմասընա բէք պիրապիր օլուպ, մէզքիւր խասԹալըգլարը պէհէմէհալ տէֆ իտէր․

Պու իլաճ Բարիզ խասԹախանէլէրինտէ 15 սէնէ Թէճրիւպէ օլունըպ, մուվաֆֆագըյէԹինէ հիչ շիւպհէ գալմամըշ տըր․

Մուալիճէի մէզքիւրէ հազգընտա մալիւմաթ Թալէպ օլունտուգտա, Ֆրանսատա Բօն-Սէնթ-Եսբրի նամ մահալտէ սաճիպի ՀԱՆՐԻ ՄԻԽԻ Թարաֆընտան մէճճանէն իԹա օլունըր․

Տէրսաատէթտէ տէբօզիթօսը՝ Գանճիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի տիր․

1782 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀՐԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՖԷՕՆԻՔՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ

ՆԱՄ

ՍԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆՆԱՍԸ

ԻսԹիյաթ ագչէսի	Ինկ․ լիր․ 1,000,000
Հասըլաթը սէնէվիյէ	» » 1,000,000
1885 դէկտ․ 31է գատար Թազմին օլընան զարար վէ զիյանլար	» » 15,000,000

Աժանթէսի
ՖԼՕՆԱՐԻՏԻՍ վէ ԳՈՒՄԲ․

Իտարէխանէսի Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա Նօ․ 8